

सा विद्या या विमुक्तये
मास्टर ऑफ़ डिजिटल एज्युकेशन (M.P.Ed) अभ्यासक्रम
2023-24
(Syllabus)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
GUJARAT VIDYAPITH
શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા-સાદરા
(Faculty of Physical Education and Sports Science)
તા. જિ. ગાંધીનગર.-382 320
વર્ષ-2023-24

शारीरिक शिक्षण अने रमत विज्ञान विद्याशाखा
मास्टर ऑफ़ डिजिटल एज्युकेशन(M.P.Ed.) अल्थासकम

માસ્ટરઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (M.P.Ed.) માટે પ્રોગ્રામ આઉટકમ્સ (POs)

- PO1 આ અભ્યાસક્રમ દ્વારા શારીરિક શિક્ષણનો વૈશ્વિક ઇતિહાસ જાણી તેના વિકાસની વ્યાવસાયિક કારકિર્દી માટે તૈયાર કરે છે. તેમજ ભારતમાં શારીરિક શિક્ષણના ઇતિહાસ વિશે સમજ કેળવે.
- PO2 શારીરિક શિક્ષણ અને રમત- ગમતના પાયાના સિધ્ધાંતોને જાણી જુદા-જુદા વિષયો જેવા કે રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર, હલન ચલન શાસ્ત્ર અને જૈવચંત્ર વિજ્ઞાન તેમજ કસરતીય શરીર વિજ્ઞાન જેવા વિષયોની ગહનતા પ્રાપ્ત કરી રમત-ગમતના વિકાસમાં આ વિષયોની ઉપયોગિતા વિશે વિશેષ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે.
- PO3 શારીરિક શિક્ષણમાં થતાં સંશોધનોમાં વર્તમાનમાં કેવા પ્રકારના અભ્યાસો હાથ ધરાય છે. તેમજ રમત- ગમતમાં અનુભવાતી અડચણોને દુર કરવા ભવિષ્યમાં કેવા સંશોધનો હાથ ધરવા જોઈએ જેનાથી ખેલાડીનાં રમત અને આંક સુધારી શકાય તેમજ સંશોધન વિશેની સમજ પ્રાપ્ત કરી લઘુશોધ નિબંધ તૈયાર કરવાની સમજ પ્રાપ્ત કરી શકે.
- PO4 પોતાના વ્યાવસાયિક કૌશલ્યો વિકસાવવા તાલીમ અને કોચિંગની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિશેની સમજ કેળવી, તાલીમી આયોજનો, તાલીમી અધ્યયન, અવલોકન વગેરે શીખવાની કળા પ્રાપ્ત કરી, રમત વિકાસ કરવાની સમજ કેળવશે.
- PO5 માપન અને મૂલ્યાંકન દ્વારા વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતા તથા રમત કૌશલ્યોનું માપન કેવી રીતે કરી શકાય તેની પદ્ધતિઓ વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે.
- PO6 શારીરિક શિક્ષણ અને રમત- ગમતની વિવિધ સ્પર્ધાઓના આયોજનો કરવામાં રમત સંચાલનનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શારીરિક શિક્ષણ અને રમત- ગમતમાં થતી સ્પર્ધાઓમાં મનોવૈજ્ઞાનિક ગુણોનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે.
- PO7 શારીરિક શિક્ષણના મૂલ્યો અને ગાંધીવિચારને સમજી રમત- ગમતના વિકાસમાં તેની ઉપયોગિતા કેળવે તેમજ શ્રેષ્ઠતા, આદર અને મિત્રતા જેવા મૂલ્યોની સમજ કેળવે અને વિશ્વ નિર્માણ માટે રમત, સંસ્કૃતિ અને શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનું નિર્માણ કરશે.

- PO8 શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિકાસમાં કોમ્પ્યુટર અને ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીની ઉપયોગિતાનું મહત્વ સમજે અને તેનો મહત્તમ ઉપયોગ રમત વિકાસમાં થાય તેનું અધ્યયન કરી તેનો ઉપયોગ કરતા શીખે.
- PO9 રમત કૌશલ્યના વિકાસ માટે આંતરગૃહ સ્પર્ધાઓ, ઇન્ટર્નશિપ, કોચિંગ લેશનો દ્વારા રમત કૌશલ્યોનો વિકાસ, સ્પર્ધા આયોજનો, પંચકાર્ય, કોચિંગ એબીલીટી, તેમજ શિક્ષણનું આદાન-પ્રદાન કરતા શીખશે, વર્ગકાર્યો તેમજ મેદાનોના વ્યવસ્થાપનની ક્ષમતા કેળવશે. અને ટીમવર્કની વાસ્તવિકતા સાથે શિક્ષણના અભ્યાસોનો અનુબંધ સાંધવાનું કૌશલ્ય કેળવશે. વિવિધ પ્રવૃત્તિ જેવી કે મેદાન મરામત, સાધન મરામત, સાધન નવ નિર્માણનું શિક્ષણ મેળવી વાસ્તવિક જીવન માટે રોજગારની તકો પ્રાપ્ત કરશે.
- PO10 વિશિષ્ટ રમત, ખેલક્ષ્મ અને અન્ય રમતો દ્વારા રમતોનું ઉંડાણ પૂર્વકનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે તેમજ ઉચ્ચ કૌશલ્ય સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરશે. અને યોગ વિશેની ગહન સમજ કેળવશે.
- PO11 અંગ્રેજી, હિન્દી, ગુજરાતી તેમજ કોમ્પ્યુટર અને ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી જેવા વિષયોનું જ્ઞાન મેળવી કૌશલ્ય લક્ષી યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરશે

માસ્ટર ઓફ ફિજિકલ એજ્યુકેશન (M.P.Ed.) માટે પ્રોગ્રામ સ્પેસીફિક આઉટકમ્સ (PSOs)

1. વિવિધ રમતનાં મેદાનોના અંકન, સાધનો, નિયમો, કૌશલ્યો અને વ્યવસ્થાપનની સમજ કેળવે તેમજ પંચકાર્ય વિશેની અધ્યયન પદ્ધતિ સમજે અને તેની ઉપયોગિતા શીખે.
2. રમત- ગમત ક્ષેત્રે અપાતા રાષ્ટ્રીય તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય એવોર્ડો, ટ્રોફીઓ વિશે જાણે તેમજ મળતા પ્રોત્સાહનો વિશે સમજણ કેળવે.
3. રમત-ગમતના રાહબર, શિક્ષક તરીકેની ક્ષમતા, પ્રતિબદ્ધતાં અને કાર્ય કૌશલ્યોમાં ઉચ્ચ ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરશે.
4. મેદાન પર રમત શિક્ષણમાં/તાલીમમાં આવતી મુશ્કેલીઓ- પ્રશ્નોની સમજ કેળવી તેના નિરાકરણની સમજ કેળવે. તેમજ ખેલાડીઓની સુરક્ષાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી તેના ઉપાયોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
5. રમત- ગમત દ્વારા વસુદ્ધેવ કુંટુંબકમ:ની ભાવના કેળવે, સમાજીકરણની ભાવનાનો વિકાસ કરે અને વ્યાવસાયિક સજ્જતા કેળવે.
6. રમત-ગમતમાં થતાં વિવિધ સ્પર્ધાઓના આયોજન, સ્પર્ધા સંચાલન તેમજ સંપૂર્ણ સ્પર્ધા વ્યવસ્થાપન કરતા શીખે.
7. વિદ્યાર્થીઓ પોતાના સંબંધિત ક્ષેત્રોમાંથી જ્ઞાન મેળવીને શારીરિક શિક્ષણ અને રમતની વિસ્તૃત સમજ કેળવશે અને પોતાની વ્યાવસાયિક કારકીર્દીનાં વિકાસ માટે સમજણ પ્રાપ્ત કરશે.
8. પોતાનાં વિષયોમાં ઊંડાણ પૂર્વકનું જ્ઞાન, તાલીમો, પદ્ધતિઓ, સંશોધનો અને મૂલ્યાંકનની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિકસાવશે.
9. શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતમાં હાથ ધરાતાં સંશોધનોમાં આંકડાકિય પ્રક્રિયા સમજે તેમજ કેવા પ્રકારના સંશોધનોમાં કઈ આંકડાકિય પ્રક્રિયાનાં ઉપયોગ થાય છે તેના વિશે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે.
10. રમત- ગમતમાં થતા અકસ્માતો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે અને રમત સુરક્ષાના સાધનો વિષે જાણકારી અને સમજણ પ્રાપ્ત કરશે.

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અનુસ્નાતક (એમ.પી.એડ.) સત્ર - 1

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધ્ધાંતિક/પ્રાયોગિક	કલા ક	કેડીટ	આંતરીક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	MPED101	.History and Philosophical Foundation of Physical Education .શારીરિક શિક્ષણની તાત્વીક આધાર શીલા અને ઇતિહાસ	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED102	.Kinesiology and Biomechanics .હલનચલનશાસ્ત્ર અને જૈવચંત્ર વિજ્ઞાન	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED103	.Sports Medicine 1 .રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર 1	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED104P	.Specialization Game 1 .વિશિષ્ટ રમત 1	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	MPED105P	.Athletics 11 .ખેલક્રૂદ 11	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		MPED106P	.Table Tennis / Badminton (Any one) .ટેબલટેનિસ/બેડમિન્ટન (કોઈ પણ એક)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		MPED107P	.Kabaddi / Kho-Kho (Any one) .કબડ્ડી/ખો-ખો (કોઈ પણ એક)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	MPEDMD108	Information and Technology in Physical Education શારીરિક શિક્ષણમાં ઇન્ફોર્મેશન અને ટેકનોલોજી	સૈધ્ધાંતિક પ્રાયોગિક	45	3	30	45	75
5	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો	MPED108-P	Participation, Competition and Organisation of Intramural Games આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
		AC001	-Community Living			1		100	100
					375	20	200	300	500

(એમ.પી.એડ.) સત્ર – 1	MPED101	Major (Core) મુખ્ય વિષય History and Philosophical Foundation of Physical Education શારીરિક શિક્ષણની તાત્વીક આધારશીલા અને ઇતિહાસ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1 and PO2		ક્રેડીટ – 4 , કલાક –60	
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શિક્ષણ અને શારીરિક શિક્ષણની પ્રક્રિયા અને સંબંધ વિશે જાણ થાય. શારીરિક પ્રવૃત્તિના જીવવૈજ્ઞાનિક પાયાઓ વિશે જાણ થાય. વર્તમાન સામાજિક સમસ્યાના સંદર્ભમાં શારીરિક શિક્ષણના તત્વજ્ઞાનની સમજ ઉભી થાય. ભારત અને વિવિધ દેશોમાં શારીરિક શિક્ષણનો ઉદભવ અને વિકાસની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. પ્રાચીન અને આધુનિક ઓલમ્પિક રમતોના ઐતિહાસિક વિકાસ વિશે જાણ થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ – પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> શિક્ષણનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, ધ્યેયો અને હેતુઓ શારીરિક શિક્ષણનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, ધ્યેયો, હેતુઓ અને અગત્યતા 		૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક પ્રવૃત્તિના જીવવૈજ્ઞાનિક પાયાઓ કસરતના ફાયદાઓ, વૃદ્ધિ અને કસરત યુવાવસ્થાના જાતિય અને ઉંમર વિષયક લક્ષણો શારીરિક શિક્ષણના મનોવૈજ્ઞાનિક પાયાઓ રમત અને રમતના સિધ્ધાંતો, વૃદ્ધિ અને વિકાસના સામાન્ય સિધ્ધાંતો, તાલીમ સંક્રમણની અસરો. 		૧૨

	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણના સામાજિક પાયાઓ – સામાજિકરણ પ્રક્રિયા – માનવ જાતનો રમતગમત એક સાંસ્કૃતિક વારસો, રિવાજો, પ્રણાલિકાઓ અને રમતગમત સ્પર્ધા અને સહકાર 	
		૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણને લગતું શૈક્ષણિક તત્વજ્ઞાન તથા વિવિધ વાદો જેવા કે, ૧. આદર્શવાદ ૨. પ્રાકૃતિક વાદ ૩. વાસ્તવવાદ ૪. અસ્તિત્વવાદ ૫. વ્યવહાર વાદ ૬. માનવવાદ 	
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> પ્રાચીન ગ્રીસ, રોમ સમકાલીન જર્મની, સ્વીડન, ડેનમાર્ક, રશિયામાં શારીરિક શિક્ષણ. વૈદિક કાળ અર્વાચીન ભારતમાં શારીરિક શિક્ષણનો ઉદભવ અને વિકાસ 	
એકમ ૫		૧૨
	<ul style="list-style-type: none"> પ્રાચીન ઓલિમ્પિક રમતોનો ઐતિહાસિક વિકાસ. આધુનિક ઓલિમ્પિક રમતોનો ઐતિહાસિક વિકાસ 	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણી પબ્લિશર્સ, ૨૦૦૪ બુચર ચાર્લ્સ એ ફાઉન્ડેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન સેન્ટ લુઈસ મોસ્બી કોલેજ, પબ્લિશીંગ, ૧૯૮૭. ✓ અગ્રવાલ, જી. સી., થીયરી એન્ડ પ્રિન્સીપાલ ઓફ એજ્યુકેશન, ફિલોસોફિકલ એન્ડ સોશિયોલોજીકલ બેસીસ ઓફ એજ્યુકેશન, ન્યુ દિલ્હી: વિવેક પબ્લિશીંગ હાઉસ પ્રાઈવેટ લીમિટેડ, ૧૯૮૭ ✓ ચૌહાણ શિવકુમાર, શારીરિક શિક્ષા કા દાર્શનિક તથા ઐતિહાસિક પહલું, ન્યુ દિલ્હી: ફેન્સ પબ્લિકેશન, ૧૯૮૫. ✓ ડાંગરા, આર. કે. એસ., ફિલોસોફિકલ ડેવલોપમેન્ટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ન્યુ દિલ્હી: ફેન્સ પબ્લિકેશન, ૧૯૮૩. ✓ કમલેશ, એમ. એલ., ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ફેક્ટર એન્ડ ફાઉન્ડેશન, ફરિદાબાદ: પી.એસ. પબ્લિકેશન પ્રા.લી., ૧૯૮૫. ✓ કમલેશ, એમ. એલ. એન્ડ સેંગરાલવ, એમ. એચ, પ્રિન્સીપાલ એન્ડ હિસ્ટ્રી ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, લુધિયાણા: વિનોદ પબ્લિકેશન, ૨૦૦૩. ✓ નીરવ પી. શાહ, કેળવણીની તાત્વિક આધાર અને સમાજશાસ્ત્રીય આધાર શીલાઓ, નિરવ પ્રકાશન એજ્યુકેશન પબ્લિશર્સ, પ્રા.લી., ૨૦૦૯. 		

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 1	MPED102	Major (Core) મુખ્ય વિષય Kinesiology and Biomechanics હલનચલનશાસ્ત્ર અને જૈવયંત્ર વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2 and PO4		ક્રેડીટ - 4 ,	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> હલનચલનશાસ્ત્ર અને જૈવયંત્ર વિજ્ઞાનની મૂળભૂત સમજણ અને રમત દેખાવમાં તેની ઉપયોગિતાની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. હલનચલનશાસ્ત્ર અને જૈવયંત્ર વિજ્ઞાનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને શારીરિક શિક્ષણમાં તેની અગત્યતા વિશેની સમજ વિકસિત કરે. સપાટી અને ધરી વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય તેમજ અસ્થિર સાંધાઓ પર થતા વિવિધ પ્રકારના હલનચલનની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. ગતિને અસર કરતા પરિબળો તેમજ ન્યુટનના ગતિના નિયમો, ઉચ્ચાલન તેમજ બળના સિધ્ધાંતો વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. ખેલફૂદ અને રમત કૌશલ્યોના યાંત્રિક પૃથક્કરણની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચૉકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> હલનચલનશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં તેની અગત્યતા. શરીરની પ્રાથમિક સ્થિતિઓ, ગુરુત્વ-મધ્યબિંદુ, ગુરુત્વરેખા, શારીરિક ક્રિયાઓમાં સપાટી તથા ધરી વિશેના સિધ્ધાંતો 		
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • સાંધાઓના પ્રકારો <ol style="list-style-type: none"> 1. ચલ સાંધાઓ 2. અચલ સાંધાઓ 3. અંશતઃ ચલ સાંધાઓ • અસ્થિર સાંધાઓ પર થતા વિવિધ પ્રકારના હલનચલન. <ol style="list-style-type: none"> 1. સામાન્ય હલનચલન 2. વિશિષ્ટ હલનચલન 	
		૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • ગતિ અને તેના પ્રકારો. <ol style="list-style-type: none"> 1. સ્થાનાંતર ગતિ 2. પરિભ્રમણ ગતિ <ul style="list-style-type: none"> ➤ ચક્રાવા ગતિ ➤ સ્થાનાંતર અથવા સ્થાનાંતરિય ગતિ <ul style="list-style-type: none"> - સીધી સુરેખ ગતિ - વક્રિય સુરેખ ગતિ • ખેલફૂદ અને રમત કૌશલ્યોમાં વાપરતા ગતિના પ્રકારો. <ol style="list-style-type: none"> 1. પુનરાવર્તિત ગતિ. 2. ડોલન ગતિ. 3. પ્રક્ષેપ ગતિ. • ગતિને અસર કરતા પરિબલો. <ol style="list-style-type: none"> 1. વાતાવરણીય પરિબલો 2. ધર્ષણ 3. હવાનો અવરોધ 4. ગુરુત્વાકર્ષણ બળ 5. પાણીનો અવરોધ. 	૧૨
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • ન્યુટનના ગતિના નિયમો <ol style="list-style-type: none"> 1. જડત્વનો નિયમ 2. પ્રવેગનો નિયમ 3. આઘાત પ્રત્યાઘાતનો નિયમ • શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતમાં ન્યુટનના ગતિના નિયમોનું મહત્વ અને ઉપયોગિતા જણાવો. • ઉચ્ચાલનના પ્રકારો. <ol style="list-style-type: none"> 1. પહેલા પ્રકારનું ઉચ્ચાલન 2. બીજા પ્રકારનું ઉચ્ચાલન 3. ત્રીજા પ્રકારનું ઉચ્ચાલન • રમતોમાં ઉચ્ચાલનોની ભુજાઓનો ઉપયોગ 	૧૨

	1. લાંબી ભુજાઓ 2. ટૂંકી ભુજાઓ • ચક્રાકાર ગતિમાં વપરાતા બળના પ્રકારો 1. કેન્દ્ર ગામી બળ 2 કેન્દ્રત્યાગીબળ	
એકમ પ	• જૈવયંત્ર વિજ્ઞાનનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં તેની અગત્યતા. • રમત કૌશલ્યનું યાંત્રિક પૃથક્કરણ <ul style="list-style-type: none"> - ખેલફૂટ (દોડ, લાંબીફૂટ અને ગોળાફેંક) - વોલીબોલ (સ્મેશિંગ અને બ્લોકિંગ) - બાસ્કેટબોલ (લે-અપ-શોટ અને પીવોટીંગ) - ખો-ખો (ફૂક મારવી અને 45° ના ખૂણે માર) - કબડ્ડી (સાઈડ કીક અને પગ પકડવો) • હેન્ડબોલ (જમ્પ શૂટ લોંગ અને ગોલ કિપીંગ)	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ પટેલ, હર્ષદ આઈ., પરમાર, ઉદાજી, શારીરિક હલનચલન શાસ્ત્ર, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 2005. ✓ તાળા, મગનભાઈ અને અન્ય, રમત વિજ્ઞાન, રાજકોટ:સનરાઈઝ પ્રકાશન, જેતપુર – 2007. ✓ કુમાર રમેશ, ખેલ જૈવ યાંત્રિકી વિજ્ઞાન, દિલ્હી: ફેન્ડસ પબ્લિકેશન, 1998. ✓ એ. કે. ઉપ્પલ એન્ડ વી. લાવરેન્સ, કિનસીયોલોજી ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ એક્સરસાઈઝ સાયંસ, દિલ્હી: ફેન્ડસ પબ્લિકેશન, 2004. ✓ અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણી પબ્લિશર્સ, 2004. ✓ પટેલ, કાંતિભાઈ, શરીર હલનચલનશાસ્ત્ર, ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, 2008. ✓ સાવલિયા જમનાદાસ, સોની જતીનકુમાર, સાવલિયા જગદીશ, રમત વિજ્ઞાન, પાટણ: હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિ. 2006. 		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 1	MPED103	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Medicine રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, and PO5		ક્રેડીટ - 4 ,	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • રમતમાં થતી વિવિધ ઈજાઓની અટકાયત અને સારવારની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમતમાં થતી વિવિધ ઈજાઓની પુનઃસ્થિતિ સ્થાપન અંગેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત ચિકિત્સા અંગેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • ઈજાઓ પ્રાથમિક સારવારનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે. • માલીશનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • અંગ-ઢંગ સ્થિતિ વિશેની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • માદક દવાઓ અંગેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	• રમત ચિકિત્સાનો અર્થ, વ્યાખ્યા, આધુનિક ખ્યાલ ધ્યેયો, હેતુઓ અને અગત્યતા.		૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • રમત-ગમતમાં હાડકાની ઈજાઓ અને પ્રાથમિક સારવાર. <ul style="list-style-type: none"> - હાડકાનું ખસી જવું - ટેનિસ એલ્બો • ઈજાઓ થવાના કારણો. <ul style="list-style-type: none"> - ઈજા રોકવાના ઉપાયો <p>પુનઃસ્થિતિ પ્રાપ્તિ અંગે પ્રાથમિક સારવાર</p>		૧૨
			૧૨

એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • માલિશનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર અને મહત્વ • હાઈડ્રોથેરાપી • ઇલેક્ટ્રોથેરાપી • એક્સરસાઈઝ થેરાપી • કાયો થેરાપી 	
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • શરીર સ્થિતિ • સારા અંગ ઢંગના લક્ષણો • અંગ વિન્યાસના કારણો • અંગ વિન્યાસના પ્રકારો (નોકની, કાઈફોસીસ, લાર્ડોસીસ, સ્કેલ્યોસીસ અને ફ્લેટફૂટ) • અંગ વિન્યાસનો ઉપચાર 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> • કુપોષણ અર્થ, વ્યાખ્યા, • કુપોષણ કારણો અને નિદાન • વૃદ્ધા અવસ્થામાં થતા સામાન્ય રોગો. • રોગ થવાના કારણો, લક્ષણો, અને સારવાર 	૧૨

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)

સંદર્ભગ્રંથો:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ક્લાર્ક, નેન્સી, સ્પોર્ટ્સ ન્યુટ્રિશન ગાઈડબુક, હ્યુમન કાઈનેટીક, લીઈઝયોર પ્રેસ, ચેમ્પેઈન, 1990. ✓ ડીસ્કેલ, જુડી એ., સ્પોર્ટ્સ ન્યુટ્રિશન, વોશિંગ્ટન: ડી.સી. 2000. ✓ પાઠક, જે. ડી., પોષણ ઉદ્યોગ, અમદાવાદ: યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, 1974. ✓ પાન્ડે પી. ક., નો હાઉ સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન, જલંધર બુક માર્કેટ, 1989. ✓ હેરિસ, માર્ક સ્લાઈડ વિલિયમ્સ ડી. એન્ડ લાઈમ જે. મીસેલ, ઓક્સફર્ડ ટેક્સ બુક ઓફ સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન, ન્યુયોર્ક, ઓક્સફોર્ડ યુનિ.પ્રેસ, 1996. ✓ પટેલ, હર્ષદભાઈ આઈ., યનિયારા નવિનચંદ્ર જે., રમત વિજ્ઞાન, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 1987. ✓ સાવલિયા જમનાદાસ, સોની, જતીનકુમાર અને સાવલિયા, જગદીશચંદ્ર, રમત વિજ્ઞાન, પાટણ: હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, 2006. ✓ પટેલ, મુકેશભાઈ જી., રમત વિજ્ઞાન, વિસનગર: ગુજરાત, 2005. ✓ સિંહ, વિજય, શારીરિક શિક્ષા મેં ખેલ ચિકિત્સા, ન્યુદિલ્હી: ફેન્સ પબ્લિકેશન, 2003. ✓ શર્મા, આર. કે., વ્યાયામ ક્રિયા વિજ્ઞાન એવમ્ ખેલ ચિકિત્સાશાસ્ત્ર, ન્યુ દિલ્હી: ક્રિડા સાહિત્ય પ્રકાશન, 1999. ✓ પટેલ, કાન્તિભાઈ આર., રમત ઔષધ વિજ્ઞાન, ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, 2007.

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર – 1	MPED104P	Major (Core) મુખ્ય વિષય Specialization Game 1 વિશિષ્ટ રમત 1 (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો – કોઈપણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, PO4 and PO9	ક્રેડીટ – 1 ,	કલાક – 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • મેદાનઅંકનકરતાંશીખે • રમતના સાધનોવિષે સમજકેળવે • રમતના નિયમોવિષે નીજાણકારીપ્રાપ્તથાય • રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યશીખે • રમતનું પંચકાર્યકરતાંશીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિક પદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Specialization Game 1 વિશિષ્ટ રમત 1 (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો – કોઈપણ એક)</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
<p>1. બાસ્કેટબોલ-(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ: ટૂ હેન્ડ યેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટ્રૂ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ: મધ્યમ ઊંચું, નીચું.</p>			30 કલાક

<p>શુટિંગ: લે -અપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો,અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>2. વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ</p> <p>પાસીંગ – અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ</p> <p>સ્મેશિંગ – ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ</p> <p>ડ્રાઈવ – એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ</p> <p>બ્લોકિંગ– વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>3. હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ :મધ્યમ, ઊંચું, નીચું</p> <p>પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ</p> <p>શુટિંગ : જમ્પશૂટ લોંગ, જમ્પશૂટ હાઈ, ફાલશૂટ, જમ્પફાલ શૂટ, લોંગશૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ વીથ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ</p> <p>રમતનાનિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>4. કબડ્ડી(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખાઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>5. ખો-ખો (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો – સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો – પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, ૪૫° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.</p>	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (૧૦ ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિકપરીક્ષા (૧૫ ગુણ)

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 1	MPED105P-	Minor ગૌણવિષય Athletics 1 ખેલક્રુદ 1	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO4, PO9 and PO10	કેડીટ -1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • દોડ, પ્રસ્થાન, ફિનિશ, રીલે દોડ, લાંબીક્રુદ અને ગોળાક્રુદના મેદાન અંકન કરતાં શીખે • સાધનો વિષેની સમજ કેળવે • રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતના કૌશલ્યો શીખે • રમતનું પંચકાર્ય અને નિયમો શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિકપદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Athletics 1 ખેલક્રુદ 1 1 કેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
એથલેટિક્સ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) દોડ: - ચોપગું પ્રસ્થાન-ટૂંકું પ્રસ્થાન, મધ્યમ પ્રસ્થાન, લાંબું પ્રસ્થાન ત્રણે પ્રસ્થાનમાં - જગહ પે, સજ્જાઓનો સંપૂર્ણ ખ્યાલ ખડા પ્રસ્થાનનો ખ્યાલ- દોડ કદમોનો ખ્યાલ-શરૂઆતના કદમો, અંતરાલ કદમો અને સૌથી ઝડપી કદમો વિજયરેખા પસારનો ખ્યાલ - ચેસ્ટ ફિનીશ, શોલ્ડર ફિનીશ અને રન થ્રુ ફિનીશ રીલેદોડ- બેટન બદલ પ્રદેશ, બેટન બદલ પદ્ધતિ, પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ, પરોક્ષ પદ્ધતિ, હથેળી જમીન તરફ, હથેળી આકાશ તરફ લાંબીક્રુદ-પેશકદમી, ચોકસાઈ નિશાન, ઠેક, ઉડ્યન ખૂણો (ખ) ઠેકપગની સ્થિતિ (ગ)શરીરની સ્થિતિ, ઉડ્યન (ક) ઉડ્યન ખૂણો (ખ) શરીરની ક્રિયાઓ, હવાતર પદ્ધતિ, હવાચાલ પદ્ધતિ, લટક પદ્ધતિ, ઉતરાણ. ગોળાક્રુદ-પેરી-ઓબ્રાયન: પકડ, ગોળાની સ્થિતિ, ઊભણી, ફેંક દરમિયાનની ક્રિયા, ટી સ્કેલ, કાઉચ, લેગ કિક, સરક, ફેંક, પગ બદલ. ડિસ્કોપટ પદ્ધતિ: પક્કડ, ઊભણી, બોડી ટર્ન, ફિરકી, ફેંક, પગ બદલ.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 1	MPED106P	Minor ગૌણવિષય Table Tennis / Badminton (Any one) ટેબલટેનિસ/બેડમિન્ટન (કોઈ પણ એક)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO4, PO9 and PO10		ક્રેડીટ -1 ,	કલાક - 30
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાનઅંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Table Tennis / Badminton (Any one) ટેબલટેનિસ/બેડમિન્ટન (કોઈ પણ એક) 1 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
ટેબલ ટેનિસ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ગ્રીપ (પકડ) (શેક હેન્ડ ગ્રીપ અને પેન હોલ્ડર ગ્રીપ), સર્વિસ (ફોરહેન્ડ સર્વિસ અને બેકહેન્ડ સર્વિસ) ફોરહેન્ડ સિમ્પલ સર્વિસ, ફોરહેન્ડ સ્પિન સર્વિસ, ફોરહેન્ડ ટોપ સ્પિન સર્વિસ, બેકહેન્ડ સ્પિન સર્વિસ, ફોરહેન્ડ સાઈડ સ્પિન સર્વિસ)સ્ટ્રોક (ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક અને બેકહેન્ડ સ્ટ્રોક), ફોરહેન્ડ કાઉન્ટર એટેક અને બેકહેન્ડ કાઉન્ટર એટેક.			30
બેડમિન્ટન- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રેકેટની ગ્રીપ - ફોર હેન્ડગ્રીપ, બેક હેન્ડગ્રીપ, શટલકોકની ગ્રીપ: ફેદરગ્રીપ, મિડગ્રીપ, બેસ હોલ્ડગ્રીપ, સર્વિસ:ફોર હેન્ડહાઈસ વ્લિસ, બેક હેન્ડ લોસર્વિસ, સ્ટ્રોક: ફોર હેન્ડસ્ટ્રોક, બેક હેન્ડ સ્ટ્રોક, ઓવર હેડસ્ટ્રોક, ફોર હેન્ડસ્ટ્રોક, ફોર હેન્ડડ્રોપ શોટ, બેક હેન્ડડ્રોપ શોટ, ફોર હેન્ડ ડ્રાઈવ, બેક હેન્ડ ડ્રાઈવ, ફોર હેન્ડ સ્મેશ, ફોર હેન્ડ સ્મેશ વીથ જમ્પ.			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિકપરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 1	MPED107P	Minor ગૌણવિષય Kabaddi/Kho-Kho(Any one) કબડ્ડી/ખો-ખો (કોઈ પણ એક)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO3, PO4, PO5 and PO9		ક્રેડીટ -1 ,	કલાક - 30
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાનઅંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Kabaddi/Kho-Kho(Any one) કબડ્ડી/ખો-ખો (કોઈ પણ એક) 1 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
કબડ્ડી -(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો. રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય. ખો-ખો -(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો - સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોર્ઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો - પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, ઠપ ^૦ ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિકપરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 1	MPEDMD108	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો Information and Technology in Physical Education શારીરિક શિક્ષણમાં ઇન્ફોર્મેશન અને ટેકનોલોજી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO5, PO6, PO8 and PO9		ક્રેડીટ - 3 ,	કલાક - 45
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> કોમ્પ્યુટર ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો પરિચય પ્રાપ્ત થાય. કોમ્પ્યુટર નેટવર્ક અને ઇન્ટરનેટનો પરિચય પ્રાપ્ત થાય. પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. ઓપરેટીંગ સિસ્ટમ, Ubuntu અને Office Automation Tools તરીકે Libre Office ની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ સીમ્પોઝયમ પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			15
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> Basic of Operating System ઓપરેટીંગ સીસ્ટમ નો પરિચય 1.1 Operating system (in brief) – ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ ના કાર્યો (ટૂંકમાં) 1.2 Overview of GUI -GUI એટલે શું? 1.3 GNOME Desk Top-ડેસ્ક ટોપ 		

	<p>1.4 Some Terminologiesકેટલાક વપરાતા શબ્દો : Home Directory/ Folder/ File/ Icon - હોમ ડીરેક્ટરી/ ફોલ્ડર/ ફાઇલ/ આઇકન, Minimize, Restore, Maximize, Close, મીનીમાઇઝ / રીસ્ટોર ડાઉન અને મેક્સીમાઇઝ / ક્લોઝ, Menu bar - મેનુ બાર</p> <p>1.5 Applications Menu - એપ્લિકેશન્સ મેનુ, Places Menu - પ્લેસીસ મેનુ, System Menu - સિસ્ટમ મેનુ</p> <p>1.6 Accessories એસેસરિઝ: GEDIT જીએડીટ-ટેક્સ્ટ એડિટર, GIMP જીઈમ્પ-ઈમેજ એડિટર</p> <p>1.7 Other Features (in brief)અન્ય સગવડતાઓ (ટૂંકમાં) :</p> <ul style="list-style-type: none"> • સિસ્ટમ મેનુમાં Preferences - પ્રેફરન્સીસ (Keyboard, Mouse, Screensaver, Sound), Places Menuમાં Computer - કમ્પ્યુટર અને Desk Top-ડેસ્ક ટોપ, એપ્લિકેશન્સ મેનુમાં Accessoriesમાં Calculator – કેલ્ક્યુલેટર, CD/DVD Creator, એપ્લિકેશન્સ મેનુમાં Sound & Videoમાં - Music Player, એપ્લિકેશન્સ મેનુમાં Internet માં - ઈન્ટરનેટ બ્રાઉઝર 	
<p>એકમ ૨</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Computer Network and Internet કમ્પ્યુટર નેટવર્ક અને ઈન્ટરનેટ <p>2.1 Introduction to Computer Network and its type – LAN, MAN, WAN</p> <p>2.2 Network Topology: Ring, Star Bus, Mesh</p> <p>2.3 Network Device: Hub / Switch, Gateway, Router</p> <p>2.4 What is internet? History, Internet uses ઈન્ટરનેટ શું છે?, ઇતિહાસ, ઈન્ટરનેટના ઉપયોગો</p> <p>2.5 Introduction of World Wide Web, what is Web Browser? વર્લ્ડ વાઈડ વેબનો પરિચય</p> <p>2.6 E-mail introduction ઇમેલ નો પરિચય</p> <p>2.7 Introduction to Search Engine. સર્ચ એન્જીનનો પરિચય</p> <p>2.8 Introduction of Blog Use of Blog બ્લોગ નો પરિચય અને ઉપયોગો</p> <p>2.9 How to generate the blog? બ્લોગ કેવી રીતે બનાવી શકાય?</p> <p>2.10 Name of blog sites. બ્લોગ બનાવતી વેબસાઇટ</p>	<p>15</p>
<p>એકમ ૩</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Open Office – Presentation Software : પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર <p>3.1 Introduction to Presentation Software: - પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો પરિચય</p> <p>Need for a Presentation - પ્રેઝન્ટેશનની જરૂરીયાત</p> <p>What can you create in Presentation Software પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર દ્વારા થતા જુદા જુદા કાર્યો, Presentation Technique (4P) - પ્રેઝન્ટેશનની ટેકનીક</p>	<p>15</p>

	<p>Facilities available in Presentation Software - પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરમાં ઉપલબ્ધ વિશિષ્ટ સગવડતાઓ</p> <p>3.2 Presentation Wizard - પ્રેઝન્ટેશન વિઝાર્ડ Empty Presentation – એમ્પટી પ્રેઝન્ટેશન, From Template – ફ્રોમ ટેમ્પલેટ, Open Existing Presentation – ઓપન એક્ઝિસ્ટીંગ પ્રેઝન્ટેશન</p> <p>3.3 Presentation Views- પ્રેઝન્ટેશન વ્યૂ Normal / Outline / Slide sorter / Slide show / Notes Page / Handout Page</p> <p>3.4 To create Presentation To add slide - નવી સ્લાઈડ ઉમેરવી, To delete slide - સ્લાઈડ ડીલીટ કરવી Save the presentation - પ્રેઝન્ટેશન સેવ કરવું</p> <p>3.5 Slide show – સ્લાઈડ શો, Custom Animation – કસ્ટમ એનિમેશન, Interaction – ઇન્ટરેક્શન,</p>	
<p>નોંધ: Operating system તરીકેUbuntuવાપરવું. Office Automation Tools તરીકેLibreOffice વાપરવું.</p>		
<p>મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ</p>		
<p>આંતરિક</p>	<p>એસાઈમેન્ટ(10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)</p>	
<p>બાહ્ય</p>	<p>બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (45 ગુણ)</p>	
<p>સંદર્ભગ્રંથો:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ કમ્પ્યુટર નેટવર્ક્સ-ટેનેનબમ અને એન્ડ્ર્યુ એસ., પ્રેન્ટીસ-હોલ ઓફ ઇન્ડિયા પ્રા.લી., ન્યુ દિલ્હી. ✓ માઈક્રોસોફ્ટ ઓફિસ XP – બીપીબી પબ્લિકેશન, ન્યુ દિલ્હી, 2002. ✓ ઇન્ટરનેટ: એન ઇન્ટ્રોડક્શન – ટાટા મેકગ્રો હીલ પબ્લિકેશન, ન્યુ દિલ્હી. ✓ ટીચ થોર સેલ્ફ HTML IN 24 hrs – ઓલિવર ટેક મીડિયા. ✓ વેબ ડિઝાઈન વિથ HTML – ટાટા મેકગ્રો હીલ પબ્લિકેશન. ન્યુ દિલ્હી. 		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 1	MPED108-P	Value added Courses મુલ્યઆધારિતવિષયો Participation, Competition and Organisation of Intramural Games આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO4, PO6, PO9 and PO10	ક્રેડીટ 1 : કલાક 30		
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • મેદાનઅંકન કરતાં શીખે • રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે • સ્પર્ધાનું પૂર્વ આયોજન કરતાં શીખે • રમતનું સંપૂર્ણ આયોજન અને વ્યવસ્થાપન કરતાં શીખે • રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 4. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 5. પ્રોજેક્ટ 6. મિશ્ર પદ્ધતિ 7. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 8. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 9. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
વિગતવાર પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Participation, Competition and Organisation of Intramural Games આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન			કલાક
			30
<ol style="list-style-type: none"> 1. સ્પર્ધા પૂર્વે આયોજન - રમતનું કલીનીક (રમતનું મેદાન, નિયમો અને પંચકાર્ય વિશેની જાણકારી), મેદાન અંકન, અન્ય વ્યવસ્થાઓ 2. મેદાન આયોજન - મેદાન સફાઈ, સુશોભન તથા મેદાનના સાધનોની વ્યવસ્થા 3. સ્પર્ધા આયોજન - સ્પર્ધાના ઉદ્ઘાટનથી સ્પર્ધાની પૂર્ણાહુતિ સુધીનું તમામ આયોજન 4. રમતમાં ભાગીદારી - જુદી જુદી રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી 5. પંચકાર્ય - જુદી જુદી રમતોમાં પંચકાર્યની જવાબદારી તથા ભાગીદારી 			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક મૂલ્યાંકન (25 ગુણ)		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અનુસ્નાતક (એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધ્ધાંતિક/પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરીક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	MPED201	- રમત તાલીમના વૈજ્ઞાનિક સિધ્ધાંતો - Scientific Principles of Sports Training	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED202	- કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકન - Test, Measurement and Evaluation	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED203	-રમત સંચાલન - Sport Management	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED204P	-વિશિષ્ટ રમત - 2 - .Specialization Game - 2	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	MPED205P	-ખેલક્રૂદ - 2 -Athletics - 2	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		MPED206P	. વોલીબોલ / સોફ્ટબોલ (કોઈ પણ એક) - Volleyball / Softball (Any one)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		MPED207P	ટેનિસ / ક્રિકેટ (કોઈ પણ એક) Tennis / Cricket (Any one))	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિયવિષયો	MPED208P	- યોગા - 2 - Yoga - 2	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
4	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	MPED209P	-વર્ગખંડ ટીચિંગ - Classroom Teaching	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
7	Internship ઇન્ટર્નશિપ	MPED210P	Internship ઇન્ટર્નશિપ	પ્રાયોગિક	60				
		AC001	-Community Living			1	20	30	50
					420	20	200	300	500

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 2	MPED201	Major (Core) મુખ્ય વિષય રમત તાલીમના વૈજ્ઞાનિક સિધ્ધાંતો Scientific Principles of Sports Training	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO4, PO9 and PO10		ક્રેડીટ - 4 ,	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • રમત તાલીમના જ્ઞાન અને ખ્યાલ આપવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત તાલીમની પરિભાષા, ઉદ્દેશ્યો, કાર્યો, વિશેષતાઓ અને સિધ્ધાંતોની જાણકારી મેળવે. • તાલીમભાર અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર અને સિધ્ધાંતોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • અધિકભારની પરિભાષા, કારણો, લક્ષણો અટકાવવાના ઉપાયો તેમજ ભાર અને અનુકૂળન સંબંધની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • ઝડપ, બળ, સહનશક્તિ, ગતિસુમેળ, નમનીયતાનો અર્થ વિશેષતા અને વિકાસ માટેની તાલીમ પદ્ધતિની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • પ્રવિધિ અને યુક્તિપ્રયુક્તિ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • તાલીમ યોજના નિર્માણ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સમયાવધિ (Periodization)અર્થ પ્રકારની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • શ્રેષ્ઠ રમત દેખાવ પ્રાપ્ત કરવા માટે રમત તાલીમની ભૂમિકાની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨

એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> રમત તાલીમ: <ul style="list-style-type: none"> તાલીમ અને કોચીંગની પરિભાષા રમત તાલીમના ઉદ્દેશો, કાર્યો, વિશેષતાઓ અને રમત તાલીમના સિધ્ધાંતો 	
		૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> તાલીમભાર તાલીમભારનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર અને સિધ્ધાંતો અધિકભારની (Overload) પરિભાષા, કારણો, લક્ષણો, અટકાવવાના ઉપાયો, સિધ્ધાંતભાર અને અનુકૂલન સંબંધ. 	
		૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક લાક્ષણિકતા અને ઘટકો / પાસાંઓ ઝડપ, બળ, સહનશક્તિ, ગતિસુમેળ, નમનીયતા: પ્રસ્તાવના, પરિભાષા, સ્વરૂપ, વિશેષતા અને વિકાસ માટે તાલીમ પદ્ધતિઓ 	
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> પ્રવિધિ અને યુક્તિ-પ્રયુક્તિ: <ul style="list-style-type: none"> પરિભાષા, વિશેષતાઓ, પ્રવિધિ તાલીમ પદ્ધતિઓ, ભૂલોનું કારણ, સુધાર, પદ્ધતિઓ. યુક્તિ-પ્રયુક્તિ, તાલીમની પદ્ધતિ અને સિધ્ધાંત 	
		૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> તાલીમ યોજના અને સ્પર્ધા: <ul style="list-style-type: none"> લાંબાગાળા તેમજ ટૂંકાગાળાનું આયોજન સમયાવધિ (Periodization): અર્થ, પ્રકાર (સીંગલ, ડબલ અને ટ્રિપલ) સ્પર્ધા: અર્થ, પ્રકારો, પૂર્વ તૈયારી, મુખ્ય સ્પર્ધા 	
		૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ શર્મા આર. કે., ખેલ ટ્રેનીંગ કે વૈજ્ઞાનિક સિધ્ધાંત, ન્યુ દિલ્હી: ક્રીડા સાહિત્ય પ્રકાશન, ૨૦૦૦. ✓ પટેલ કાંતિભાઈ આર., રમત તાલીમના વૈજ્ઞાનિક સિધ્ધાંતો, ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, ૨૦૦૧. ✓ સિંગ હરદયાલ, સાયન્સ ઓફ સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનીંગ, ન્યુ દિલ્હી: ડી. એ. વી. પબ્લિકેશન, ૧૯૯૧. ✓ બીલ ફોરન, હાઈ પરફોર્મન્સ સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનીંગ સ્પોર્ટ્સ, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઇનેટીક્સ, પબ્લિકેશન, ૨૦૦૧. ✓ ટુડોર ઓ. બામ્પા, પિરીઓડાઇઝેશન ટ્રેનીંગ સ્પોર્ટ્સ, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઇનેટીક્સ, પબ્લિકેશન, ૧૯૯૯. ✓ ડીક્ક, ફેન્ક ડબલ્યુ., સ્પોર્ટ્સ પ્રિન્સીપલ, લંડન: લી ટ્યુસ ૧૮૮૦. 		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર – 2	MPED202	Major (Core) મુખ્ય વિષય કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકન Test, Measurement and Evaluation	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO5, PO8 and PO9		ક્રેડીટ – 4 ,	કલાક – 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકન સંબંધિત ખ્યાલો વિકસાવવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. વિવિધ રમતોમાં વ્યક્તિની શારીરિક ક્ષમતા અને શારીરિક પ્રદર્શન / શારીરિક દેખાવનું વિશ્લેષણ કરવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, જરૂરિયાત અને અધ્યતન પ્રવાહો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. લેખિત અને મનોગત્યાત્મક કસોટીઓ તેમજ પસંદગીના ધોરણોની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. કસોટી સંચાલન પ્રક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. શારીરિક, ગત્યાત્મક, રૂઢિરાભિસરણ, બળ અને રમત કૌશલ્ય કસોટીઓની પ્રાયોગિક અને સૈધ્ધાંતિક જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ – પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨

એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને જરૂરીયાત માપન અને મૂલ્યાંકનના અદ્યતન પ્રવાહો. 	
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> કસોટીનું વર્ગીકરણ, <ol style="list-style-type: none"> લેખિત કસોટીઓ: જ્ઞાનાત્મક કસોટી, સામાજિક વર્ગીકરણ કસોટીઓ મનોગત્યાત્મક કસોટીઓ: શારીરિક દેખાવની કસોટીઓ કસોટી પસંદગીના ધોરણો <ol style="list-style-type: none"> ટેકનિકલ ધોરણો-(હેતુલક્ષિતા, વિશ્વસનીયતા, પ્રમાણભૂતતા, માપદંડ ધોરણો) વ્યવહારુ ધોરણો – <ul style="list-style-type: none"> વહિવટી બાબતો (નાણાં, સમય, સાધનોની ઉપયોગિતા) વિકાસ લક્ષી મૂલ્યો (શારીરિક, માનસિક અને સામાજિક) કસોટી સંચાલન પ્રક્રિયા <ol style="list-style-type: none"> પૂર્વ આયોજન, કસોટી દરમિયાનની કામગીરી કસોટી પછીની કામગીરી 	૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> અ) શારીરિક યોગ્યતા અને ગત્યાત્મક યોગ્યતાની કસોટીઓ <ol style="list-style-type: none"> આહ પરચુવા શારીરિક યોગ્યતા કસોટી ઓરેગન ગત્યાત્મક યોગ્યતા કસોટી ઈન્ડિયાના ગત્યાત્મક યોગ્યતા કસોટી રાષ્ટ્રીય યુવા શારીરિક યોગ્યતા કસોટી (બ) સામાન્ય ગત્યાત્મક શક્તિ કસોટીઓ <ol style="list-style-type: none"> બેરો સામાન્ય ગત્યાત્મક શક્તિ કસોટી ન્યુટનની કસોટી જોન્સન કસોટી લાર્સનની કસોટી 	૧૨
એકમ ૪	<p>રૂઢિરાબિસરણ અને બળ માપન કસોટી</p> <ol style="list-style-type: none"> હાવર્ડ સ્ટેપ કસોટી ફૂપરની 12 મિનિટની દોડ-ચાલ કસોટી એસ્ટ્રાન્ડ રાયસિંગસબ મેક્સીમલ એરોબીક કસોટી રોજર્સ બળ માપન કસોટી 	૧૨

	(5) ક્રોસ-વેબર બળ માપન કસોટી (6) સાર્જન્ટની બળ માપન કસોટી	
એકમ પ	<ul style="list-style-type: none"> • રમત કૌશલ્યની કસોટી • બેડમિન્ટન – લોકહાર્ટ અને મેકફેશન બેડમિન્ટન કસોટી • બાસ્કેટબોલ - જોનસન બાસ્કેટબોલ કસોટી • હોકી – હરબનસિંઘ હોકી કસોટી • ટેનિસ – ડાયર ટેનિસ કસોટી • જીમ્નાસ્ટિક્સ – હેમટન જીમ્નાસ્ટિક્સ કસોટી • વોલીબોલ – આહપરની વોલીબોલ કસોટી • ફૂટબોલ-મેકડોનાલ્ડ સોકર કસોટી 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ કાસુન્દ્રા, પ્રભુલાલ, પટેલ, કાન્તિભાઈ અને ચૌધરી, રમેશભાઈ, કસોટીઓ, માપન અને મૂલ્યાંકન, બીજી આવૃત્તિ;ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, 2013. ✓ કંસલ, દેવિન્દ્ર કે., ટેસ્ટ એન્ડ મેઝરમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ એન્ડ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, પ્રથમ આવૃત્તિ, 1996. ✓ ક્લાર્ક. એચ. હેરીશન એન્ડ ક્લાર્ક ડેવિડ એચ., એપ્લિકેશન એન્ડ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સિક્સ્થ એડિશન, 1987. ✓ જોનસન, બેરી એલ., એન્ડ નેલ્સન જેક કે., પ્રેક્ટીકલ મેઝરમેન્ટ ફોર ઈવેલ્યુએશન ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સેકન્ડ એડિશન; 1974. ✓ બોરોઉ હેરોલ્ડ એમ. એન્ડ મેકગી રોઝમસ, એ પ્રેક્ટીકલ એપ્રોચ ટુ મેઝરમેન્ટ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, 1979. 		

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 2	MPED203	Major (Core) મુખ્ય વિષય રમત સંચાલન Sport Management	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO6, PO9 and PO10		ક્રેડીટ - 4 ,	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • રમત સંચાલનની વિવિધ સંસ્થાઓ અને વ્યવસ્થાતંત્રની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • રમત સંચાલનનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, સિદ્ધાંતો, મહત્વ અને કાર્યોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને કાર્યો અને રમત મંડળો, સ્કૂલ, કોલેજ, યુનિવર્સિટી અને સરકારી કક્ષાના માળખા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • આંતરગૃહ અને બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાનું આયોજન, પંચકાર્ય અને જુદી-જુદી સમિતિ વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત-ગમતમાં સાધન-સુવિધા બજેટ (નાણાં), કર્મચારી-ગણ અને તેની ફરજો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતના પ્રચાર માધ્યમો પ્રચાર અને પ્રસાર જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • વિદ્યાર્થી શિક્ષણ આંતર પ્રક્રિયા અને સંબંધ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	• રમત સંચાલન: અર્થ, વ્યાખ્યા, સિદ્ધાંતો, મહત્વ અને કાર્યો		
			૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • રમતોમાં વ્યવસ્થાતંત્ર: <ul style="list-style-type: none"> - વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યા - રમત મંડળોનું વ્યવસ્થાતંત્ર 		

	<ul style="list-style-type: none"> - વ્યવસ્થાતંત્રનાં કાર્યો - સ્કૂલ, કોલેજ અને યુનિવર્સિટી કક્ષાએ વ્યવસ્થાતંત્રનું માળખું - સરકારીકક્ષાએવ્યવસ્થાતંત્રનુંમાળખું 	
		૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • સ્પર્ધા સંચાલન: <ul style="list-style-type: none"> (અ) આંતરગૃહ સ્પર્ધા સંચાલન <ul style="list-style-type: none"> - આંતરગૃહ સ્પર્ધાનું આયોજન - પંચકાર્ય અને મેદાન માર્કીંગ (બ) બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાનું સંચાલન <ul style="list-style-type: none"> - બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાનું આયોજન - બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાની સમિતિઓ 	
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • રમતગમતમાં સાધન સુવિધા અને રમત સંચાલન <ul style="list-style-type: none"> - સાધન સુવિધા - રમત ગમતમાં નાણાં (બજેટ)ની વ્યવસ્થા - રમત ગમતમાં કર્મચારીગણ: ભરતી પ્રક્રિયા - રમતગમતમાંકર્મચારીગણનીફરજો 	
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> • શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતમાં પ્રચાર માધ્યમો <ul style="list-style-type: none"> - રમત-ગમતમાં પ્રચાર માધ્યમો - રમતોનો પ્રચાર અને પ્રસાર - વિદ્યાર્થી શિક્ષણ આંતર પ્રક્રિયા - વિદ્યાર્થી શિક્ષણ આંતર પ્રક્રિયા અને સંબંધ 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ સમીરન ચક્રવર્તી, સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ, દિલ્હી: ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ સાયન્સ. ✓ બોની એલ. પાર્ક હાઉસ, ધ મેનેજમેન્ટ ઓફ સ્પોર્ટ્સ, મોસ્બી કંપની, 1991. ✓ સુધીરકુમાર શર્મા અને કે. જી. ગોહિલ, મેનેજરમેન્ટ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, એજ્યુકેશન એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, દિલ્હી, 2013. ✓ સીમા એફ. નિરમીઝી અને અન્ય, રમત સંચાલન, અમદાવાદ: પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 2011. ✓ કરણસિંહ આર. ગોહિલ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, 2006. 		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2	MPED204P	Major (Core) મુખ્ય વિષય Specialization Game વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈપણએક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3, PO4, PO5 and PO9	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચ કાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Specialization Game 1 વિશિષ્ટ રમત 1 (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈપણએક)			
પ્રાયોગિક			કલાક
બાસ્કેટબોલ -(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ: ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ:મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ: લે -અપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો,અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ			30 કલાક

<p>રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>6. વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસીંગ – અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ – ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ – એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ- વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>7. હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ :મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પશૂટ લોંગ, જમ્પશૂટ હાઈ, ફાલશૂટ, જમ્પફાલ શૂટ, લોંગશૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ વીથ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, ગોલક્રીપીંગ રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>8. કબડ્ડી (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>9. ખો-ખો (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો – સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો – પગે સ્પર્શ કરવો, ફૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, ૪૫^૦ ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.</p>	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (૧૦ ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિકપરીક્ષા (૧૫ ગુણ)

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2	MPED205P	Minor ગૌણવિષય Athletics 2 ખેલક્રૂદ 2	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1,PO3, PO9and PO10	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> વિઘ્ન દોડ, ઊંચકુંદ, વાંસકુંદ , બરછીફેંક, ચક્રફેંક, હથોડાફેંક અને લંગડીફાળક્રૂદના મેદાન અંકન કરતાં શીખે સાધનો વિષેની સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખ રમતનું પંચકાર્ય અને નિયમો શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Athletics 2 ખેલક્રૂદ 2 1 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
એથલેટિક્સ (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) વિઘ્નદોડ - પ્રસ્થાન, પહેલા વિઘ્નસુધીની આગમ દોડ, પ્રથમ વિઘ્ન પસાર, બે વિઘ્નો વચ્ચેના કદમો, છેલ્લા કદમો અને ફિનિશ ઊંચીકૂદ - 1. પલાણ પદ્ધતિ, 2. ફોસ્બરી ફ્લોપ પદ્ધતિ, પેશકદમી, ઠેક, વાંસ પસાર, ઉતરાણ વાંસકૂદ- બરછી ફેંક - 1. પકડ, ફિનીશ પકડ, અમેરીકન પકડ, હંગેરીયન પકડ, ભાલા વહન, લંગડી ફાળ પદ્ધતિ, પગ બદલ ચક્ર ફેંક : પકડ, ચક્રની સ્થિતિ, ઊભણી, ફિરકી અને ફેંક દરમિયાનની ક્રિયા. હથોડા ફેંક લંગડી ફાળ ક્રૂદ- 1. પેશ કદમી, ઠેક, લંગડી, ફાળ, ફૂદ, હવાતર પદ્ધતિ, હવાચાલ પદ્ધતિ, લટક ક્રિયા, ઉતરાણ.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2	MPED206P	Minor ગૌણવિષય વોલીબોલ / સોફ્ટબોલ (કોઈ પણ એક) Volleyball / Softball (Any one)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO3, PO9and PO10	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ વોલીબોલ / સોફ્ટબોલ (કોઈ પણ એક) Volleyball / Softball (Any one) 1 ક્રેડીટ</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસીંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફ્લાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક. સોફ્ટબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પીચિંગ, કેચિંગ, હિટિંગ, બન્ટિંગ, થ્રોઈંગ, ફિલ્ડિંગ, બેઝ રનિંગ.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિકપરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2	MPED207P	Minor ગૌણવિષય ટેનિસ / ક્રિકેટ (કોઈ પણ એક) Tennis / Cricket (Any one)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO4, PO9and PO10		ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ ટેનિસ / ક્રિકેટ (કોઈ પણ એક) Tennis / Cricket (Any one) 1 ક્રેડીટ</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
<p>ટેનિસ (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક), રેકેટ પક્કડ, સ્ટાન્સ, વનહેન્ડ ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, વનહેન્ડ બેક હેન્ડસ્ટ્રોક, ટુ હેન્ડ ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, ટુ હેન્ડ બેક હેન્ડ સ્ટ્રોક, લોબ સ્ટ્રોક, ડ્રોપ સ્ટ્રોક, સ્મેશ, જમ્પ સ્મેશ, ચોપ, ફૂટવર્ક, સર્વિસ - સાઈડ આર્મ, ફ્રન્ટ સર્વિસ.</p> <p>ક્રિકેટ (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) બેટિંગ: ફ્રન્ટકુટ ડિફેન્સ, બેકકુટ ડિફેન્સ, ડ્રાઈવ: (સ્ટેટ ડ્રાઈવ, ઓફ ડ્રાઈવ, કવર ઓન ડ્રાઈવ) બોલિંગ : ફાસ્ટ બોલીંગ, સ્પિન બોલીંગ અને મિડિયમ પેશ ફિલ્ડિંગ: થ્રોઈંગ, કેચીંગ, ક્રિપીંગ.</p>			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2	MPED208P	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિયવિષયો યોગાYoga	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3 and PO9		ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • યૌગિક ક્રિયાઓ વિષેની સમજ કેળવે • આસનો વિષેની સમજ પ્રાપ્ત કરે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિકપદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 8. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ 9. અભ્યાસ પદ્ધતિ 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ યોગાYoga 1 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
યોગા - ક્રિયાઓ - ધૌતિ, નેતિ, નૌલિ, બસ્તી, ત્રાટક, કપાલભાતિ આસનો - શીર્ષાસન, મયૂરાસન, આકર્ણધનુરાસન, પૂર્ણશલભાસન, ચક્રાસન, લોલાસન, ગૌમુખાસન.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 2	MPED209P	Skill Enhancement Course કૌશલ્યવિકાસનાવિષયો Class Room Teaching lesson વર્ગખંડસૈદ્ધાંતિકપાઠઆયોજન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO2, PO3, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 1 કલાક - 30		
અધ્યયનનિષ્પત્તિ:			
<ul style="list-style-type: none"> કૌશલ્યના ગેજેટ અને મોડ્યુલ બનાવતા શીખે અને સમજ કેળવે અધ્યયન અને અધ્યાપન કૌશલ્ય કેળવે સાદી અને રીલે રમતની સમજ કેળવે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને સીધું શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ ગેજેટ્સ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Class Room Teaching lesson વર્ગખંડ સૈદ્ધાંતિક પાઠ આયોજન 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> કલાસરૂમ ટીચિંગ ગેઝેટ એન્ડ મોડ્યુલ ઈન્ટરનલ એન્ડ એક્સ્ટર્નલ કલાસરૂમ ટીચિંગ ફોર થીયરીકલ ટોપિક્સમાંથી (સંસ્થા જાણવે તે મુજબ) 			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 2	MPED210P	Internship ઇન્ટર્નશિપ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO6 PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 2 કલાક - 60		
અધ્યયનનિષ્પત્તિ:			
<ul style="list-style-type: none"> સમૂહ કાર્ય કરતાં શીખે વ્યાવસાયિક તૈયારીથી સભાન બને કેન્દ્ર નિવાસ દરમિયાન નિર્દેશાત્મક અને પ્રાયોગિક અધ્યાપનને વધારે વાસ્તવિક અને વર્ગ ખંડની પરિસ્થિતિ અનુસાર સુસંગત બનાવવા કૌશલ્ય લક્ષી પ્રશિક્ષણની માહિતી પ્રાપ્ત થાય શિક્ષણની લાક્ષણિકતાનો પરિચય કેળવે આત્મવિશ્વાસમા વધારો કરતાં શીખે 			
Internship ઇન્ટર્નશિપ			
			કલાક
(10 ડે ઇન્ટર્નશિપ ઓન ધ ઓકેશન ઓફ 26 જાન્યુઆરી રી પબ્લિક ડે)			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક મૂલ્યાંકન (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય મૂલ્યાંકન (30 ગુણ)		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અનુસ્નાતક (એમ.પી.એડ.) સત્ર - ૩

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	ક્રેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	MPED301	- Research Methodology in Physical Education - શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED302	- Exercise Physiology - કસરતીય શરીર વિજ્ઞાન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		MPED303	- Statistics in Physical education & sports - શા.શિ અને રમત ગમતમાં આંકડાશાસ્ત્ર	પ્રાયોગિક	60	4	40	60	100
		MPED304P	- Specialization Game - વિશિષ્ટ રમત	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
2	Minor ગૌણ વિષય	MPED305P	- Football / Hockey (Any One) - ફૂટબોલ / હોકી (કોઈપણ એક)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		MPED306P	- Basketball / Handball (Any One) - બાસ્કેટબોલ / હેન્ડબોલ (કોઈપણ એક)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો	MPED307	- Yoga - યોગ	સૈધાંતિક	30	2	20	30	50
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Courses મૂલ્ય આધારિત વિષયો	VAC001	- Value of Physical Education and Gandhian Thoughts - શારીરિક શિક્ષણના મૂલ્યો અને ગાંધીવિચાર	સૈધાંતિક	30	2	20	30	50
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					360	20	200	300	500

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર – 3	MPED301	<p style="text-align: center;">Major (Core) મુખ્ય વિષય Research Methodology in Physical Education શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ</p>	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, PO4, PO5 and PO9		ક્રેડીટ – 4 , કલાક – 60	
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • સંશોધન પ્રક્રિયાની સમજ પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધનના માળખાની પાયાની બાબતો વિશે સમજ પ્રાપ્ત કરે. • યોગ્ય સંશોધન વિષયોને ઓળખવાની અને પસંદ કરવાની સમજ વિકસિત કરે. • સંશોધન સમસ્યા અંગે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધન નમૂનાનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ વિશે જાણકારી મેળવે. • માહિતી પ્રાપ્તિના ઉપકરણો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધન પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધન અહેવાલ, દરખાસ્ત અને ટુંકસાર બનાવવા અંગેનું પ્રાયોગિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. ક્ષેત્ર મુલાકાત (ફિલ્ડ) પદ્ધતિ 2. કેસ સ્ટડી પદ્ધતિ 3. સીમ્પોઝયમ પદ્ધતિ 4. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 5. ચર્ચા પદ્ધતિ 6. વર્કશોપ પદ્ધતિ 7. સેમિનાર પદ્ધતિ 8. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 9. પ્રવાસ – પર્યટન પદ્ધતિ 10. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 11. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 12. મિશ્ર પદ્ધતિ 13. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કસ ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 14. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 15. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			

એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ		કલાક
		૧૨
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકૃતિ શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધનનું મહત્વ શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન ક્ષેત્રો શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધનના પ્રકારો 	૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> સમસ્યાના અર્થ, વ્યાખ્યા, સમસ્યા પ્રાપ્તિના સ્ત્રોત સમસ્યા પસંદગીના ધોરણો સંબંધિત સાહિત્યનું અધ્યયન અને તેના પ્રકારો 	૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> નમૂનાનો અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો અને પ્રકાર નમૂનાનું મહત્વ, સંશોધન ઉપકરણનો અર્થ, ઉપકરણની વિશેષતાઓ, અવલોકન, પ્રશ્નાવલિ મુલાકાત. ઉત્કલ્પનાનો અર્થ, રચના અને પ્રકારો. 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> સંશોધન પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા ઐતિહાસિક સંશોધનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, મહત્વ, પ્રાથમિક સંદર્ભસ્થાનો અને ગૌણસંદર્ભ સ્થાનો આંતરિક વિવેચન અને બાહ્ય વિવેચન વાર્ષનાત્મક / સર્વેક્ષણ સંશોધન, અભ્યાસનો અર્થ વ્યાખ્યા, અગત્યતા પ્રાયોગિક સંશોધનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, જરૂરીયાત, યોજના અને પ્રાયોગિક રચનાઓ. વ્યક્તિ અભ્યાસનો અર્થ અને સમજૂતી 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> સંશોધન અહેવાલ લેખન / સંશોધન ઢાંચો સંશોધન પ્રસ્તાવના અથવા દરખાસ્ત તથા સંશોધન લેખન સંશોધન પેપર લેખન અને ઢાંચો 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	

બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)
સંદર્ભગ્રંથો:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ પટેલ, આત્મારામ જે. સોલંકી, દેવેન્દ્રસિંહ બી., શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ, અમદાવાદ: ભારત ઈન્સ્ટિટ્યુટ, 1997. ✓ પારેખ, સુરેશ સી., દિક્ષીત એસ. કે., મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનોમાં આંકડાશાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા, જૂનાગઢ: ચંપા પ્રકાશન, 1995. ✓ ક્લાર્ક, એચ. હેરિસન, રિસર્ચ પ્રોસેસ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન હેલ્થ એન્ડ એજ્યુકેશન રિક્રીએશન, ન્યુજર્સી: પ્રિન્ટર્સ, 2007. ✓ ચનિયારા, એન. જે., કાસુન્દ્રા, પી. એમ. અને સાવલિયા, જગદીશ કે., સંશોધન અહેવાલ, અમદાવાદ: ઓમ પ્રિન્ટર્સ, 2009. ✓ મદન, મેથોલોડોલોજી ઓફ રિસર્ચ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ, ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલીટીન, 1987. ✓ ઉચાટ, દિનેશચંદ્ર એ., સંશોધન સમસ્યા પસંદગીના સૈદ્ધાંતિક અને વ્યવહારુ આધારો, રાજકોટ: પારસ પ્રકાશન, 1997. ✓ થોમસ, જેરી આર., નેશનલ જે. કે. કે. રિસર્ચ મેથડ્સ ઈન ફિઝિકલ એક્ટિવિટી, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઈનેટીકલ, 1996. ✓ ઉચાટ, ડી. એ., સંશોધન વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓ, રાજકોટ: અમીનમાર્ગ, શાંત, 2004. 	

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - ૩	MPED302	Major (Core) મુખ્ય વિષય Exercise Physiology કસરતીય શરીર વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3 and PO9		ક્રેડીટ - 4 ,	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનના મૂળભૂત ખ્યાલો વિશે જાણે. • કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને રમત-ગમતમાં અગત્યતા વિશે જાણે. • સ્નાયુઓ અંગેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે. • શરીરના તંત્રો વિશેની સમજ પ્રાપ્ત કરે અને શારીરિક પ્રવૃત્તિ અને રમત-ગમતની વિવિધ તંત્રો પર થતી અસરો વિશે સમજ પ્રાપ્ત કરે. • વિવિધ વાતાવરણમાં તાલીમની અસરો વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • માદક દવાઓનો અર્થ, વર્ગીકરણ, અને તપાસની પદ્ધતિઓ વિશે જાણે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ • કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનની શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં અગત્યતા • કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનનો શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં વ્યાપ/ ક્ષેત્રો 		

		૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • સ્નાયુનો અર્થ અને પરિભાષા • સ્નાયુની સંરચના, • સ્નાયુ પ્રકારો, • સ્નાયુ કોષના પ્રકારો • ઐચ્છિક સ્નાયુઓના ગુણધર્મો, રચના અને કાર્યો • સ્નાયુ કાર્ય માટે શક્તિ, • સ્નાયુ સંકોચન દરમિયાન સ્નાયુમાં થતા ફેરફાર 	૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • રૂધિરાભિસરણતંત્ર પર થતી કસરત અને તાલીમની અસર • સ્નાયુતંત્ર પર થતી કસરત અને તાલીમની અસર • શ્વસનતંત્ર પર થતી કસરત અને તાલીમની અસર 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • સેકન્ડ વિન્ડ, • પ્રાણવાયુ દેવું • મિનટ વેન્ટિલેશન • ઉષ્માપ્રેરક અને કુલિંગ ડાઉન • કન્ડીશનિંગનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ, કન્ડીશનિંગની વિવિધ પદ્ધતિઓ • વિવિધ વાતાવરણીય પરિસ્થિતિઓમાં તાલીમ (હાઈ એલ્ટીટ્યુડ અને લો એલ્ટીટ્યુડ ટ્રેનિંગ) • આહારના વિવિધ ઘટકો, સ્પર્ધા પહેલા, સ્પર્ધા દરમિયાન અને સ્પર્ધા પછીનો યોગ્ય આહાર • આહાર પત્રક બનાવતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> • માદક દવાઓનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ • માદક દવાઓનું વર્ગીકરણ • માદક દવાઓની તપાસની પદ્ધતિઓ 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	

સંદર્ભગ્રંથો:

- ✓ ચામ્પે, પામેલા સી. એન્ડ હેરી રિચાર્ડ એ., બાયોકેમેસ્ટ્રી, ન્યુજર્સી: રાવેલ પબ્લિશર, હેમાટોન, 1994.
- ✓ ડીસ્કેલ, જુડી એ., સ્પોર્ટ્સ ન્યુટ્રિશન, લંડન: ડી.સી.સી.આર.સી. પ્રેસ, બોકારેટોન, 2000.
- ✓ શર્મા, આર. કે., વ્યાયામ ક્રિયા વિજ્ઞાન એવમ ખેલ ચિકિત્સાશાસ્ત્ર, નવી દિલ્હી: ક્રીડા સાહિત્ય પ્રકાશન, 1994.
- ✓ બોને, જિયોફેરી એચ., ધી સ્ટ્રકચર એન્ડ ફંક્શન ઓફ મસલ્સ, લંડન: એકેડેમીક પ્રેસ, 1973.
- ✓ તિવારી, સંધ્યા, એક્સરસાઈઝ ફિઝિયોલોજી, દિલ્હી: સ્પોર્ટ્સ પબ્લિકેશન, 1999.
- ✓ મેથ્યુ ડી. કે. એન્ડ ફોક્સ ઈ. એલ., ફિઝિયોલોજીકલ બેસિસ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ એથલેટિક્સ, ફિલડેલ્ફિયા: ડબલ્યુ. બી. સાઉન્ડરસ કંપની, 1976.
- ✓ પટેલ, હર્ષદભાઈ આઈ., ચનિયારા નવિનચંદ્ર જે., રમત વિજ્ઞાન, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 1987.
- ✓ પટેલ, હર્ષદભાઈ આઈ., પરમાર, ઉદાજી, હલનચલનશાસ્ત્ર, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 1994.
- ✓ સાવલિયા જમનાદાસ, સોની, જતીનકુમાર અને સાવલિયા, જગદીશચંદ્ર, રમત વિજ્ઞાન, પાટણ: હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, 2006.

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર – ૩	MPED303	Major (Core) મુખ્ય વિષય Statistics in Physical education & sports શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં આંકડાશાસ્ત્ર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3 and PO8		ક્રેડીટ – 4 ,	કલાક – 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા સ્વરૂપ અને અગત્યતા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. આવૃત્તિ વિતરણ રચના, આલેખો વિશે જાણકારી મેળવે. મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો વિશે જાણકારી મેળવે. પ્રસારમાન અને સહસંબંધાંક વિશે જાણકારી મેળવે. ટી ગુણોત્તર, વિચરણ અને સહવિચરણ, કાઈસ્કવેર વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. આંકડાશાસ્ત્રમાં કોમ્પ્યુટરની અગત્યતાની જાણકારી મેળવે. માહિતી કેવી રીતે ગોઠવવી અને રજૂ કરવી તેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. વિવિધ આંકડાકીય પદ્ધતિઓનો વ્યાપક અને યોગ્ય ઉપયોગની સમજ વિકસિત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ – પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
એકમ ૧	• આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ અને અગત્યતા		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> આવૃત્તિવિતરણ – પ્રાપ્તાંક, શ્રેણીના પ્રકાર, આવૃત્તિવિતરણરચના આલેખનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ઉપયોગિતા અને પ્રકારો મધ્યવર્તીસ્થિતિના માપો: અવર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યક વર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યક, મધ્યકનાં લાભ અને ગેરલાભ અવર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યસ્થ, વર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યસ્થ, મધ્યસ્થનાં લાભ અને ગેરલાભ અવર્ગીકૃત માહિતીનો બહુલક વર્ગીકૃત માહિતીનો બહુલક, બહુલકનાં લાભ અને ગેરલાભ ચતુર્થકો, દશાંશકો અને શતાંશકો 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> પ્રસારમાનનાં માપો: વિસ્તાર, સરેરાશવિચલન, ચતુર્થકવિચલન, પ્રમાણિતવિચલન 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> સહસંબંધાક સ્પીયરમેન(ગુણનપ્રધાન)નીરીત ક્રમાંકસહસંબંધનીરીત (3) X^2 (કાઈસ્કવેર) 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> ટી-ગુણોત્તર,(સ્વતંત્ર – ટી કસોટી, પરતંત્ર ટી કસોટી) વિચરણ પૃથક્કરણ સહવિચરણપૃથક્કરણ આંકડાશાસ્ત્રમાં કોમ્પ્યુટરની ઉપયોગિતા 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ(૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	

સંદર્ભગ્રંથો:

- ✓ પારેખ, ભગવાનલાલ ઉ. ત્રિવેદી, મનુભાઈ ઇ., શિક્ષણમાં આંકડાશાસ્ત્ર, અમદાવાદ: યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, 1994.
- ✓ પટેલ, આત્મારામ જે. સોલંકી, દેવેન્દ્રસિંહ બી., શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ, અમદાવાદ: ભારત ઈન્સ્ટિટ્યુટ, 1997.
- ✓ પારેખ, સુરેશ સી., દિક્ષીત એસ. કે., મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનોમાં આંકડાશાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા, જૂનાગઢ: ચંપા પ્રકાશન, 1995.
- ✓ પારેખ, સુરેશ સી., અપ્રચલિત આંકડાશાસ્ત્ર, જૂનાગઢ: ગુજરાત રાજ્ય, 1998.
- ✓ વર્મા, પ્રકાશ જે., એ ટેક્સ બુક ઓફ સ્પોર્ટ્સ સ્ટેટિસ્ટિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ ફિઝિકલ સ્પોર્ટ્સ, ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલિટીન, 1986.
- ✓ ક્લાર્ક, એચ. હેરિસન, રિસર્ચ પ્રોસેસ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન હેલ્થ એન્ડ એજ્યુકેશન રિક્રીએશન, ન્યુજર્સી: પ્રિન્ટર્સ, 2007.

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 3	MPED304P	Major (Core) મુખ્ય વિષય Specialization Game વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈપણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 2,	કલાક - 60	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાનઅંકનકરતાંશીખે રમતનાસાધનોવિષેસમજકેળવે રમતનાનિયમોવિષેનીજાણકારીપ્રાપ્તથાય રમતનામૂળભૂતકૌશલ્યશીખે રમતનુંપંચકાર્યકરતાંશીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Specialization Game વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ,વોલીબોલ,હેન્ડબોલ,કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈપણએક)			
પ્રાયોગિક			કલાક
બાસ્કેટબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ: ટૂ હેન્ડ યેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ:મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ: લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો,અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ, રમતના નિયમો. ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ			60 કલાક

<p>કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસીંગ- અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ- ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ- એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ- વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક, રમતના નિયમો ઇન્ડોરમેદાનરચનાઅનેઅંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ :મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પ શૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પ ફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોર્ટ વીથ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ, રમતના નિયમો ઇન્ડોરમેદાનરચનાઅનેઅંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ કબડ્ડી - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ ખો-ખો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો – સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો – પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, 45° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો, ઇન્ડોરમેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ</p>	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 3	MPED305P	Minor ગૌણવિષય Football / Hockey (Any One) ફૂટબોલ / હોકી (કોઈપણ એક)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO3, PO5 and PO9		કેડીટ - 1 ,	કલાક - 30
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાનઅંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Football / Hockey (Any One) ફૂટબોલ / હોકી (કોઈપણ એક) 1 કેડીટ</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
(1) ફૂટબોલ- મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ, ટ્રેપિંગ, ડ્રિબ્લિંગ, કિકિંગ, ગોલકિપિંગ, થ્રો-ઈન, હેડિંગ			30
(2) હોકી - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પક્કડ, હિટીંગ, રોલિંગ, ડ્રિબલિંગ, પુશ, ક્લિક, સ્કુપ, ડોઝિંગ, રીવર્સ હીટ, કોર્નર, પેનલ્ટી કોર્નર, હીટ ઈન પુશ ઈન, પેનલ્ટી સ્ટ્રોક			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 3	MPED306P	Minor ગૌણવિષય Basketball / Handball (Any One) બાસ્કેટબોલ / હેન્ડબોલ (કોઈપણ એક)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO3, PO5 and PO9	કેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાનઅંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Basketball / Handball (Any One) બાસ્કેટબોલ / હેન્ડબોલ (કોઈપણ એક) 1 કેડીટ</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
<p>(1) બાસ્કેટબોલ- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ :મધ્યમ ઊંચું, નીચું શૂટિંગ : લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ (2) હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ :મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શૂટિંગ : જમ્પશૂટ લોંગ, જમ્પશૂટ હાઈ, ફાલશૂટ, જમ્પ ફાલશૂટ, લોંગશૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ વીથ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ</p>			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 3	MPEDMD307	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો Yoga યોગ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3 and PO10		ક્રેડીટ - 2 ,	કલાક - 30
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • યોગ વિષયના સિદ્ધાંતોની સમજ વિકસિત થાય. • સાંપ્રત સમયમાં યોગની આવશ્યકતા અંગેની સૈધાંતિક અને પ્રાયોગિક જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સાંપ્રત સમયમાં આસનો, સૂર્યનમસ્કાર, પ્રાણાયામ, અંગેની સૈધાંતિક અને પ્રાયોગિક જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સાંપ્રત સમયમાં ધ્યાનની મહત્તા જાણવા માટેની તક પ્રાપ્ત કરે. • યોગ દ્વારા શરીરના વિવિધ તંત્રો પર થતી અસરો વિશેની માહિતી જાણવા માટેની તક પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લોક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			15
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • યોગની ઉત્પત્તિ, અર્થ, પરિભાષા અને મહત્વ • અષ્ટાંગયોગ (યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન, 		

	<p>સમાધિ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ધ્યાનનો અર્થ વ્યાખ્યા મહત્વ • ધ્યાનની પદ્ધતિઓ (વિપશ્યના, પ્રેક્ષા, પતંજલી, રાજયોગ) • ધ્યાન કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો • ચક્રો • યોગ દ્વારા થતી મનોશારીરિક અસરો 	
		15
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • આસનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને મહત્વ, આસનના પ્રકારો • શરીર રચનાત્મક આસનો • ધ્યાનાત્મક આસનો વિશ્રાંતિકારક આસનો • આસન અભ્યાસ માટેના યૌગિક સિક્કાંતો • પ્રાણાયામનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને મહત્વ • પ્રાણાયામના પ્રકારો (ભ્રામરી, ભસ્ત્રીકા, ઉજ્જયી, શીતલી, શીતકારી, સૂર્યભેદન, મૂર્છા, પ્લાવિની) • પ્રાણાયામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો (પ્રાણાયામના નિયમો) 	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	<p>એસાઈમેન્ટ(5 ગુણ)</p> <p>સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (5 ગુણ)</p> <p>આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)</p>	
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ પી. ડી. શર્મા, યોગાસન, પ્રાણાયામ કરો અને નિરોગી રહો, અમદાવાદ: નવનીત પબ્લિકેશન, 2017. ✓ દુશ્યન્ત મોદી, વિવિધ રોગોમાં યોગાસનો, અમદાવાદ: નવનીત પબ્લિકેશન, 2013. ✓ હરિઓમ ઉપાધ્યાય, યોગ વિજ્ઞાન, રાવત પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી-110002. પબ્લિકેશન, 2013. ✓ સ્વામી આધ્યાત્માનંદ, યોગ એજ જીવન, પુનર્મુદ્રણ; અમદાવાદ: ગુર્જર પ્રકાશન, 2014. ✓ ભાનદેવ, સંપૂર્ણ પ્રાણાયામ, પ્રથમ આવૃત્તિ; અમદાવાદ: ગુર્જર પ્રકાશન, 2014. ✓ બીમાનપાલ, યોગાસન રહસ્ય, અમદાવાદ: પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, 2004. 		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર – 3	MPEDVAC308	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો Value of Physical Education and Gandhian Thoughts શારીરિક શિક્ષણના મૂલ્યો અને ગાંધીવિચાર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO2 and PO7		ક્રેડીટ – 2 ,	કલાક – 30
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણના મૂલ્યો અને ગાંધી વિચાર વચ્ચે હકારાત્મક સંબંધોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. ગાંધીએ પ્રબોધેલ એકાદશવ્રતો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. નૂતન સમાજ રચના માટે વ્રતોનું મહત્વ અને તેની સમજ કેળવે. રચનાત્મક કાર્યક્રમો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ – પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કસ ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			10
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> એકાદશ વ્રતો <ul style="list-style-type: none"> વ્રતોનો ઉદભવ અને ઇતિહાસ ગાંધીએ પ્રબોધેલા એકાદશવ્રત – સત્ય, અહિંસા, બ્રહ્મચર્ય, અસ્વાદ, અસત્ય, અપરિગ્રહ, અભય, શરીરશ્રમ, અસ્પૃશ્યતા નિવારણ, સર્વધર્મ સમભાવ, સ્વદેશ. જીવનમાં વ્રતોનું સ્થાન / મહત્વ નૂતન સમાજ રચના માટે વ્રતોનું આજના સંદર્ભમાં મહત્વ 		
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> રચનાત્મક કાર્યક્રમ <ul style="list-style-type: none"> સ્વરાજ માટેના રચનાત્મક કાર્યક્રમો (1) કોમી એકતા (2) અસ્પૃશ્યતા નિવારણ (3) દારૂબંધી (4) ખાદી 		10

	<ul style="list-style-type: none"> - ગામડાના વિકાસના સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો (1) ગ્રામોદ્યોગ (2) ગ્રામ સફાઈ (3) આર્થિક સમાનતા - શિક્ષણના વિકાસના સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો (1) નઈ તાલીમ (2) પ્રૌઢ શિક્ષણ (3) આરોગ્ય શિક્ષણ (4) પ્રાંતિય ભાષાઓ (5) રાષ્ટ્રભાષા - સમાજના વિકાસ સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો • સ્ત્રી ઉન્નતિ (2) કિસાનો (3) મજૂરો (4) આદિવાસીઓ (5) રક્તપિત્તના રોગીઓ (6) વિદ્યાર્થીઓ 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • જીવનલક્ષી મૂલ્યો અને શારીરિક શિક્ષણ તેમજ રમત-ગમત - મૂલ્યો એટલે શું ? અર્થ અને વ્યાખ્યા - મૂલ્યોના પ્રકારો • શારીરિક શિક્ષણ અને રમતોનું મૂલ્યોના વિકાસમાં યોગદાન/ભૂમિકા 	10
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	એસાઈમેન્ટ(5 ગુણ) સેમિનાર/ટયુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (5 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ કાન્તિ શાહ,હિંદ સ્વરાજ એક અધ્યયન,વડોદરા: ભુમિપુત્ર ગુજરાત યાત્રા, વડોદરા, જાન્યુઆરી, 2007. ✓ કિશોરલાલ મશરૂવાલા,સમૂળી કાન્તિ અને બીજા લેખો,અમદાવાદ: નવજીવન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ, 1969. ✓ મહાત્મા ગાંધી,મેરે સપનો કા ભારત,વારાણસી:સર્વ સેવા સંઘ રાજઘાટ, વારાણસી, 2007. ✓ દશરથલાલ શાહ,ગાંધીજીના એકાદશ વ્રત,વારાણસી: સર્વ સેવા સંઘ રાજઘાટ, વારાણસી, 2002 ✓ ગાંધીજી,આરોગ્યની યાત્રા,અમદાવાદ: નવજીવન પ્રકાશન, મંદિર, અમદાવાદ, 2004. ✓ જોષી, હરિપ્રસાદ,શૈક્ષણિક તત્વજ્ઞાન,રાજકોટ: પ્રથમ આવૃત્તિ; સૌરાષ્ટ્ર યુનિ. રાજકોટ, 2000. ✓ શાહ ગુણવંત, દેસાઈ, ધનવંત,શિક્ષણ દર્શન,છટ્ટી આવૃત્તિ; અમદાવાદ: બી.એસ. શાહ પ્રકાશન, અમદાવાદ: 2004-2005. ✓ રાવલ, નટુભાઈ ન. વિકાસમાન ભારતીય સમાજમાં શિક્ષણ,અમદાવાદ: પ્રકાશન રીલિફ રોડ, અમદાવાદ, 2014. ✓ દશરથલાલ શાહ,રચનાત્મક કાર્યક્રમ – આજના સંદર્ભમાં,ત્રીજુ પુનર્મુદ્રણ પ્રત, અમદાવાદ: નવજીવન પ્રકાશન, 1988. ✓ ગાંધીજી,મંગલ પ્રભાત,પચીસમું પુનર્મુદ્રણ, અમદાવાદ: નવજીવન પ્રકાશન, 1930. ✓ ગાંધીજી,આત્મકથા,પુનર્મુદ્રણ, અમદાવાદ: નવજીવન પ્રકાશન, 1927. 		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અનુસ્નાતક (એમ.પી.એડ.) સત્ર - 4

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	MPED401	- Sports Psychology - રમત વિજ્ઞાન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
2	Minor ગૌણ વિષય	MPED402P	- Swimming / Judo - સ્વીમિંગ / જૂડો	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		MPED403P	- Netball / Wrestling - નેટબોલ / કુસ્તી	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	MPED404P	- Specialization Game - વિશિષ્ટ રમત	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
5	Value added Courses મૂલ્ય આધારિત વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	MPED405P	- Practical Coaching lesson for Specialization and Athletics (Internal and External) - વિશિષ્ટ રમત અને ખેલકૂદના પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન (આંતરિક અને બાહ્ય)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
7	Dissertation ડેઝર્ટેશન	MPED406	-Dissertation ડેઝર્ટેશન	પ્રાયોગિક	360	12	-	300	300
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					540	20	80	420	500

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 4	MPED401	Major (Core) મુખ્યવિષય Sports Psychology રમત મનોવિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3 and PO6		ક્રેડીટ - 4 ,	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણ અને રમતમાં શ્રેષ્ઠ દેખાવ માટે મનોવિજ્ઞાનની વિભાવના / ખ્યાલની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. રમત-ગમતના ક્ષેત્રમાં મનોવૈજ્ઞાનિક ભૂમિકા અંગે જાણકારી મેળવે. અધ્યયનના સિદ્ધાંતોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરી તેનું ઉપયોજન કરતાં શીખે. સંવેગનો અર્થ, પ્રકારો, સંવેગ નિયંત્રણ અને મનોવૈજ્ઞાનિક પરિબલો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. રમત-ગમતમાં મનોવૈજ્ઞાનિક તૈયારીના લાભાલાભ વિશે જાણે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
			12
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણ અને રમત મનોવિજ્ઞાન વ્યાખ્યા અને અર્થ શારીરિક શિક્ષણ અને સ્પર્ધાત્મક રમત-ગમતના ક્ષેત્રમાં મનોવિજ્ઞાનની અગત્યતા/મહત્વ/જરૂરિયાત 		
			12
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> અધ્યયન: અર્થ, વ્યાખ્યા અને અધ્યયનની પ્રક્રિયા, અધ્યયનના સિદ્ધાંતો <ol style="list-style-type: none"> અભિસંધાન દ્વારા અધ્યયન પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયન અનુકરણ દ્વારા અધ્યયન શીખવાના સિદ્ધાંતો અને નિયમોનું શારીરિક શિક્ષણ અને રમત કૌશલ્યો 		

	<p>શીખવામાં અગત્યતા/મહત્વ</p> <ul style="list-style-type: none"> શિક્ષણસંક્રમણનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રક્રિયા અને પ્રકાર તેમજ રમત કૌશલ્યો શીખવામાં મહત્વ/અગત્યતા 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> વૈયક્તિક ભિન્નતા વ્યાખ્યા અને અર્થ વૈયક્તિકભિન્નતાના પ્રકારો અને કારણો શરીર પ્રકાર (Body Type) પ્રમાણે રમત પ્રવૃત્તિ પસંદગી 	12
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> સંવેગ (આવેગ) વ્યાખ્યા અને અર્થ <ul style="list-style-type: none"> સંવેગના પ્રકારો તેમજ સંવેગાત્મક સ્થિતિ દરમ્યાન ઉદભવતા શારીરિક તેમજ મનોદૈહિક ફેરફારો (લક્ષણો) સંવેગ નિયંત્રણમાં શારીરિક શિક્ષણ, રમતો તથા યોગની ભૂમિકા રમત-ગમતમાં સિદ્ધિ પ્રાપ્તિને (દેખાવને) અસર કરતા મનોવૈજ્ઞાનિક પરિબલો જેવા કે ભારણ, ચિંતા, તણાવ અને આક્રમકતા. 	12
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> સ્પર્ધાની મનોવૈજ્ઞાનિક તૈયારીનો અર્થ અને વ્યાખ્યા <ul style="list-style-type: none"> સ્પર્ધાની મનોવૈજ્ઞાનિક તૈયારીનો ધ્યેય અને સિદ્ધાંત મનોવૈજ્ઞાનિક તૈયારીને પ્રભાવિત કરતા ઘટકો ટૂંકાગાળાની મનોવૈજ્ઞાનિક તૈયારી લાંબાગાળાની મનોવૈજ્ઞાનિક તૈયારી 	12

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	એસાઈમેન્ટ(10 ગુણ) સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/જુથચર્ચા /ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)

સંદર્ભગ્રંથો:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ કમલેશ મદન વ્યાયામ એવમ્ ક્રિડા મનોવિજ્ઞાન, ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલિટિન બુક કંપની, 1988. ✓ એમ. એલ. કમલેશ, શારીરિક શિક્ષા કા ક્રિડા મનોવિજ્ઞાન, તૃતીય અદ્યતન સંસ્કરણ; ન્યુ દિલ્હી: ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, 2012. ✓ એમ. એલ. કમલેશ, સાયકોલોજી ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ, થર્ડ રિવાઈઝ એડિશન; ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલિટિન બુક કંપની, 1998. ✓ દેવેન્દ્રસિંહ બી. સોલંકી, આત્મારામ જે. પટેલ, રમત મનોવિજ્ઞાન, પ્રથમ આવૃત્તિ; અમદાવાદ: ભારત ઈન્સ્ટિટ્યુટ, 1997. ✓ મૂળશંકર એલ. જોષી, શૈક્ષણિક અને રમત મનોવિજ્ઞાન, અમદાવાદ: ધવલ પ્રકાશન, 1999. ✓ શાસ્ત્રી જયેન્દ્ર દેવે અને અન્ય, શિક્ષણની મનોવૈજ્ઞાનિક આધારશિલા, ચોથી સંબંધિત અદ્યતન આવૃત્તિ; અમદાવાદ: બી. એસ. શાહ પ્રકાશન, 1999. ✓ વિનુભાઈ ડી. મોગરિયા અને અન્ય, દ્વિતીય આવૃત્તિ; અમદાવાદ: અક્ષર પબ્લિકેશન, 2010. ✓ પી. ડી. પાઠક, શિક્ષા ઓર મનોવિજ્ઞાન, આગ્રા: વિનોદ પુસ્તક મંદિર, 1999.

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 4	MPED402P	Minor ગૌણવિષય Swimming / Judo સ્વીમિંગ / જૂડો	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO3, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> સ્વીમિંગ / મેદાનઅંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Swimming / Judo સ્વીમિંગ / જૂડો 1 ક્રેડીટ</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
<p>(1) સ્વીમિંગ- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ફ્રી સ્ટાઈલ, બેક સ્ટ્રોક, બ્રેસ્ટ સ્ટ્રોક, બટર ફ્લાય</p> <p>(2) જૂડો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) બ્રેક ફોલના પ્રકાર - સાઈડ ફોલ, બેક ફોલ, ફ્રન્ટ ફોલ, રોલિંગ ફોલ, કૌશલ્યો - ફ્લોટિંગ ડ્રોપ, બોડી ડ્રોપ, બેલ્ટ ડ્રોપ, શોલ્ડર થ્રો, હીપ થ્રો, શોલ્ડર ડ્રોપ, શોલ્ડર વ્હીલ.</p>			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 4	MPED403P	Minor ગૌણવિષય Netball / Wrestling નેટબોલ / કુસ્તી	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO3, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાનઅંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિકપદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ નેટબોલ / કુસ્તી 1 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
<p>(1) નેટબોલમેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક, ચિંગ, વન હેન્ડેડ, ટુ હેન્ડેડ, થ્રોઈંગ/પાસીંગ: વન હેન્ડેડ સોલ્ડર પાસ, વન હેન્ડેડ આર્મ પાસ, વન હેન્ડેડ બાઉન્સ પાસ, વન હેન્ડેડ લોબ પાસ, ટુ હેન્ડેડ પુશ પાસ, ટુ હેન્ડેડ ઓવર હેડ પાસ, ટુ હેન્ડેડ બાઉન્સ પાસ, ફૂટવર્ક: લેન્ડિંગ ઓન વન ફૂટ, લેન્ડિંગ ઓન ટુ ફૂટ, પીવોટ, શૂટિંગ: વન હેન્ડ, ટુ હેન્ડ, ફોરવર્ડ સ્ટેપ શોટ, બેકવર્ડ સ્ટેપ શોટ, બ્લોકિંગ ઈન્સાઈડ ધી સર્કલ, આઉટ સાઈડ ધી સર્કલ</p> <p>(2) કુસ્તી - કુસ્તીના મેદાનનું માપન, રમતનાં મૂળભૂત કૌશલ્યો (કલાજંગ, ધોબી પછાડ, સવારી, બેઠી ટાંગ, ખડીટાંગ, ખડા દશરંગ, બેઠા દશરંગ કૌશલ્યોનું વિવરણ અને સમજૂતી), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય</p>			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ્.) સત્ર - 4	MPED404P	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો Specialization Game વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈપણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજકેળવે રમતના નિયમો વિષે ની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
<p style="text-align: center;">પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Specialization Game વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈપણ એક)</p>			
પ્રાયોગિક			કલાક
<p>1. બાસ્કેટબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટૂ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ, રમતના</p>			30 કલાક

નિયમો.

ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.

વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા

રેકોર્ડ બૂક/ પ્રોજેક્ટ વર્ક(રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનાય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)

2. વોલીબોલ- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ

પાસીંગ – અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ

સ્મેશિંગ – ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ

ડ્રાઈવ – એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ, બ્લોકિંગ – વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા

રેકોર્ડ બૂક/ પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)

3. હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ :મધ્યમ, ઊંચું, નીચું

પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ

શુટિંગ : જમ્પ શૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પ ફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ વીથ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય, વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા

રેકોર્ડ બૂક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો,

રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)

4. કબડ્ડી - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.

વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા

રેકોર્ડ બુક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)

4. ખો-ખો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો – સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો – પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, 45° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય., વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા

રેકોર્ડ બુક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 4	MPED405P	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો Practical Coaching lesson for Specialization and Athletics (Internal and External) વિશિષ્ટ રમત અને ખેલકૂદના પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન (આંતરિક અને બાહ્ય)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3, PO5, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 1 ,	કલાક - 30	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • કોચિંગ ક્ષમતાઓ કેળવે • કોચિંગ પદ્ધતિઓ વિષે જાણે • અધ્યયન પદ્ધતિઓ વિષે સમજ કેળવે • રમતના કૌશલ્યો પર પ્રભુત્વ પ્રાપ્ત કરે • અધ્યયનમા ગુણવત્તા કેળવે • કૌશલ્યોમા વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતોનું અમલીકરણ કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિકપદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ 7. અભ્યાસ પદ્ધતિ 8. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 9. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
ધન પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Practical Coaching lesson for Specialization and Athletics (Internal and External) વિશિષ્ટ રમત અને ખેલકૂદના પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન (આંતરિક અને બાહ્ય)			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> • વિશિષ્ટ રમતના ત્રણ આંતરિક કોચિંગ લેશન • વિશિષ્ટ રમતનો એક વાર્ષિક કોચિંગ લેશન • એથલેટીક્સનો એક આંતરિક કોચિંગ લેશન • એથલેટીક્સનો એક વાર્ષિક કોચિંગ લેશન 			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પાઠ પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પાઠ પરીક્ષા (15 ગુણ)		

(એમ.પી.એડ.) સત્ર - 4	MPED406	Dissertation ડેઝર્ટેશન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO2, PO3, PO8 and PO9	ક્રેડીટ - 12,	કલાક - 360	
અધ્યયનનિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> સંશોધન પ્રક્રિયાની સમજ મેળવે. સંશોધનના માળખાની પાયાની બાબતો વિશે સમજ કેળવે. યોગ્ય સંશોધન વિષયોને ઓળખવાની અને પસંદ કરવાની સમજ કેળવે. સંશોધન સમસ્યા અંગે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. સંશોધન નમૂનાનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. માહિતી પ્રાપ્તિના ઉપકરણો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. સંશોધન પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. સંશોધન અહેવાલ, દરખાસ્ત અને ટુંકસાર બનાવવા અંગેનું પ્રાયોગિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે. 			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક મૌખિક પરીક્ષા (120 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય મૌખિક પરીક્ષા (180 ગુણ)		